

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU (ELVL) JUHATUSE KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 4 (uueks perioodiks valitud juhatuse I koosolek)

22. märtsil 2022 Tallinnas ELVL büroos (Roosikrantsi tn 12/1) ja virtuaalselt Teamsis
Algus kell 13.00, lõpp kell 14.45

Koosoleku juhataja: Mihhail Kõlvart
Protokollija: Inga Köster

Juhatuse liikmetest osalesid: Mihhail Kõlvart (Tallinna Linnavalitsus), Argo Annuk (Kambja Vallavalitsus), Irina Talviste (Pärnu Linnavalitsus), Georg Pelisaar (Põlva Vallavolikogu), Kurmet Mütsersepp (Antsla Vallavalitsus), Urmas Klaas (Tartu Linnavalitsus), Priit Lomp (Kastre Vallavalitsus), Angela Saksing (Jõgeva Vallavalitsus), Erik Sandla (Harku Vallavalitsus), Maris Toomel (Jõhvi Vallavalitsus), Imre Jugomäe (Mulgi Vallavalitsus).
Puudusid: Mart Vörklaev (Rae Vallavolikogu), Mihkel Juhkami (Rakvere Vallavolikogu).

Mihhail Kõlvart avas koosoleku ning tervitas juhatuse uut koosseisu ja kõiki koosolekul osalejaid. Algselt esitatud päevakorra osas tegi Mihhail Kõlvart ettepaneku, et neljanda punkti „Regioonide Komitee põhiliikme kandidaadi nimetamine“ arutelu toimuks järgmisel juhatuse koosolekul. Seega on neljandaks päevakorrapunktiks „Muud küsimused“.

OTSUSTATI kinnitada järgmine päevakord:

1. RES ja RE läbirääkimiste protsessist (sh eelarveläbiläbirääkimiste ajakavast ja valdkondlikest tööriühmadest)

Jan Trei, ELVL asedirektor

2. Juhatuse ja volikogu koosolekute ajakava 2022. aastal

Veikko Luhalaid, ELVL tegevdirektor

3. ELVL 2022. a eelarve III lugemine

Veikko Luhalaid, ELVL tegevdirektor

4. Muud küsimused

4.1 Ukraina Linnade Liidu toetamine

4.2 Pöördumine Vabariigi Valitsuse poole seoses Ukraina põgenikekriisiga

Päevakorrapunkt 1

RES (riigi eelarvestrateegia) ja RE (riigieelarve) läbirääkimiste protsessist (sh eelarveläbiläbirääkimiste ajakavast ja valdkondlikest tööriühmadest)

Kuulati Jan Trei ettekannet eelarveläbirääkimiste protsessist ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu (edaspidi ka *Liit*) osast selles. Liidul on oluline roll ja võimalus osaleda riigieelarve läbirääkimistel ning läbi selle protsessi kujundada KOV poliitika ja kaitsta omavalitsuste huve riigi tasandil.

Läbirääkimisi reguleerib Vabariigi Valitsuse ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu vaheline eelarve läbirääkimiste töökord. Poolteks on Vabariigi Valitsus, keda esindab Vabariigi Valitsuse seaduse § 21 lõigete 1 ja 2 alusel ja kooskõlas riigieelarve seaduse § 46 lõikega 2 moodustatud valitsuskomisjon ning üleriigiline omavalitsusliit Eesti Linnade ja Valdade Liit. Läbirääkimiste korraldamise eest vastutab valdkonna eest vastutav minister (valitsuskomisjoni juht).

Läbirääkimiste üldisteks teemadeks (mis omakorda jagunevad alamteemadeks) on: kohalike omavalitsuste ülesanded ning nende omavalitsuslik või riiklik olemus; olulise mõjuga poliitikameetmete algatamine; seadusandlikud ja rahastamiskorralduse muudatused; muud kohalike omavalitsuste ülesandeid, finantseerimist ja finantsjuhtimist puudutavad küsimused.

Läbirääkimised toimuvad poolte läbirääkimiste üldkoosolekutena ja valdkondlike töörühmade koosolekutena. Läbirääkimiste üldkoosolekul lepatakse kokku ka läbirääkimiste tulemusi kajastava läbirääkimiste protokollis sisus ja vormis ning läbirääkimiste tulemuste protokollis allkirjastamises ning selle ajas.

Läbirääkimiste seisukohtade kujundamiseks moodustatakse asjaomaste ministeeriumite ja Liidu poolt nimetatud esindajatest läbirääkimiste valdkondlikud töörühmad, kuhu nimetatakse mõlemalt poolt esindajad. Ministeeriumid ootavad Liidu poolt igasse valdkondlikku töörühma mitte enam, kui kaheksat-üheksat Liidu nimetatud esindajat, kes oleksid Liidu seisukohtade esitajad ning kaitsjad ja ministeeriumid oleksid teadlikud, kes vastutavad Liidu seisukohtade edastamise eest ning kelle poole nad saavad jooksvates küsimustes vajadusel pöörduda. Läbirääkimiste töökorras on välja toodud, et kui vastava valdkonna minister nimetab töörühma esimehe, siis Liidu poolt oodatakse aseesimehe nimetamise ettepanekut.

Liidu büroo kogub 1. aprillini Liidu liikmete ettepanekuid ning sooviavaldusi osalemiseks valdkondlikes töörühmades. Töörühmades on oodatud vastava valdkonna juhid ja spetsialistid, kes leiavad aega lisaks oma põhitööle panustada ka „laiema vaate“ kujundamisele kohalike omavalitsuste hüvanguks.

Valdkondlikud töörühmad:

- Rahanduse ja maksupoliitika töörühm
- Hariduse ja noorsootöö valdkonna töörühm
- Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühm
- Transpordi ja teede töörühm
- IKT töörühm
- Kultuuri- ja spordivaldkonna töörühm
- Keskkonna töörühm
- Lõimumise töörühm
- Ruumi, elamumajanduse ja maade töörühm

RE 2023 ja RES 2023–2026 läbirääkimiste osas korraldas büroo 2021. a Liidu liikmetelt ettepanekute saamiseks ideekorje, millesse kaasati ka maakondlikud omavalitsusliidud. Rahandusministeeriumile esitati valdkondade kaupa väljatoodud ettepanekud 14. detsembril 2021. Täiendav ideekorje 2022. a kevadel annab ka uutele töörühma liikmetele, juhatusele ja volikogu liikmetele võimaluse kujundada RE 2023 ja RES 2023–2026 ettepanekuid.

2022. a edasine ajakava lühidalt:

- Liidu liikmete poolt läbirääkimiste töörühmadesse uute liikmete esitamine 1. aprilliks 2022 (töörühmade liikmed kinnitatakse Liidu volikogu otsusega).
- Rahandusministeeriumile Liidu volikogus heakskiidetud läbirääkimiste ettepanekute esitamine.
- Läbirääkimiste valdkondlike riigipoolsete läbirääkimiste töörühmade koosolekud aprilli teine pool kuni maikuu algus.
- Vabariigi Valitsuse ja Liidu läbirääkimiste Valitsuskomisjon 24. mail 2022 (tutvustame Valitsuskomisjonile Liidu ettepanekuid).
- Ministeeriumid esitavad RE ja RES taotlused Rahandusministeeriumile 1. juuniks 2022.
- RE ja RES arutelud Vabariigi Valitsuses – september.
- Pärast seda Valitsuskomisjoni ja Liidu läbirääkimiste delegatsiooni poolne lõpp-protokollis arutelu ning allkirjastamine – september (kuupäev selgub).

Mihhail Kõlvart tänas ettekandjat ja sõnas, et iga-aastastel eelarveläbirääkimistel on tegemist eelkõige baasettepanekutega, kuid arvestades tänast olukorda, tuleb tähelepanu pöörata ka operatiivse tähendusega ettepanekutele, mis hetkel kaasnevad sõjapõgenike temaatikaga. Kindalasti on oluline energiakriisi temaatika, millega kaasnevad omavalitsustele täiendavad kulud. Uue juhatuse koosseisu jaoks on oluline saada detailsem ülevaade, et tekiks arusaam eelarveläbirääkimiste protsessist, Liidu taktikast selles ja sellest, kuidas ettepanekud kujundatakse.

Urmas Klaas tõdes, et 9. märtsil 2022 toimunud volikogu koosolekul ning üldkoosolekul võis täheldada, et uue koosseisu (ehk uute esindajate) nõudlikkus Liidu suhtes on tõusnud. Liit peab enda, kui esindusorganisatsiooni rolli võtma väga tõsiselt. Lisaks valdkondlike töörühmade tööle, peaks ka juhatuse läbirääkimiste vaates tegema head omavahelist koostööd, et kaitsta Liidu jaoks olulisi positsioone. Tähelepanu peab kindlasti pöörama nii pikaajalisele vaatele kui ka hetkel aktuaalsetele probleemidele.

Georg Pelisaar tõi välja, et tulenevalt põgenike temaatikast on olukord muutunud, KOV peab oma vajadusi jooksvalt ümber hindama ning pole kindlust, kuidas ja mis mahus KOV-ide kulud kaetakse. KOV-ide jaoks on oluline, et peaks ajaliselt reageerima kiiremini ning seetõttu võiks ka läbirääkimiste kontekstis vajadusel tuua kokkusaamiste kuupäevi ajaliselt ettepoole.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt 2

Juhatuse ja volikogu koosolekute ajakava 2022. aastal

Kuulati Veikko Luhalaide ettepanekut juhatusele võimalikust juhatuse ja volikogu koosolekute toimumise ajagraafikust 2022. aastal.

Reeglina on juhatuse koosolekud kavandatud toimuma iga kuu teisel teisipäeval. Juulis ja augustis toimuvad juhatuse koosolekud vajadus korral ning juhatuse otsustab seda jooksvalt. Volikogu koosolekud on tavapäraselt toimunud kord kvartalis, kuid tulenevalt sellest, et uue perioodi volikogu valiti alles äsja ning mitmed küsimused vajavad volikogu otsuseid, on hetkel välja pakutud volikogu koosolekute toimumine nii aprillis, mais kui juunis.

Ettepanek on muuta eelnõus väljapakutud 14. juuni kuupäeva, kuna see on Eestis leinapäev ning linna- ja vallajuhtidel on sellega seoses mitmeid muid kohustusi. Oktoobri teine teisipäev juhatuse koosolekuks samuti ei sobi, kuna samal ajal toimuvad Brüsselis Regioonide Komitee üritused, millega on seotud mitmed juhatuse liikmed. Valiku võiks juhatuse teha 4. või 18. oktoobri vahel.

Juhatuse liikmed tegid ka ettepaneku, millega nõustuti, et koosolekud võiksid toimuda aeg-ajalt ka väljaspool Tallinna.

OTSUSTATI: Kinnitada juhatuse ja volikogu koosolekute toimumise ajakava 2022. a järgmiselt:

Teisipäev, 12. aprill	juhatuse koosolek kell 11.00	volikogu koosolek kell 13.00
Teisipäev, 10. mai	juhatuse koosolek kell 11.00	volikogu koosolek kell 13.00
Teisipäev, 7. juuni	juhatuse koosolek kell 11.00	volikogu koosolek kell 13.00
Teisipäev, 12. juuli	juhatuse koosolek kell 11.00 või 13.00	(vajadusel)
Teisipäev, 9. august	juhatuse koosolek kell 11.00 või 13.00	(vajadusel)
Teisipäev, 13. september	juhatuse koosolek kell 11.00	volikogu koosolek kell 13.00
Teisipäev, 4. oktoober	juhatuse koosolek kell 11.00	
Teisipäev, 8. november	juhatuse koosolek kell 11.00	
Teisipäev, 13. detsember	juhatuse koosolek kell 11.00	volikogu koosolek kell 13.00

Päevakorrapunkt 3

ELVL 2022. a eelarve III lugemine

Kuulati Veikko Lihalaidi informatsiooni sellest, et Liidu 2022. a eelarve osas on eelmise juhatuse koosseisu poolt toimunud kaks lugemist ning teisel lugemisel tegi juhatus ettepaneku esitada eelnõu uuele juhatusele tutvumiseks.

COVID-19 pandeemiast tingitud piirangutest, büroo kaugtöö praktiseerimisest ja varasemast perioodist kogunenud vaba rahaline jääk on võimaldanud liikmemaksu määra jätta 2020. aasta tasemele eelarveaastatel 2021 ja 2022.

Liidu tulude koosnevad liikmemaksust, riigieelarvest saadavast sihtotstarbelisest tegevustoetusest, muust tulust, eelmise perioodi kasutamata (ületuleva kohustuse) sihtfinantseerimise ja ületuleva vaba raha jäägist. Kajastatud on 31. detsembri 2021 seisuga ületulev kohustustega kaetud sihtfinantseerimise ja vabade vahendite jääk. Rahalisi vahendeid koos ületuleva vaba jäägiga (641 597 eurot) on kokku 2 019 247 eurot. Kulude mahuks on kokku 1 665 664 eurot.

Tööstöökulude osas on kavandatud tõusuks 8,84%. Arvestatud on palgafondi kasvuga 7% ning juhatuse esimehe ning aseesimeeste hüvitisega. Majandamiskulud on tõusnud 11,89%. Muude kulude all on kajastatud riigilt saadud sihtotstarbelised kulud erinevatele koolitusprojektide finantseerimiseks ja CPMR (Euroopa Mereliste Äärealade Konverents) liikmemaksu tasumiseks.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks ja kinnitada ELVL 2022. a eelarve järgmisel juhatuse koosolekul.

Päevakorrapunkt 4

Muud küsimused

4.1 Ukraina omavalitsuste liidu toetamine

Kuulati Veikko Lihalaidi informatsiooni sellest, et Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) on 24. veebruaril 2022 avaldanud deklaratsiooni, milles mõistis hukka Venemaa agressiooni Ukraina vastu. Eestist allkirjastas selle deklaratsiooni 16 kohalike omavalitsuste juhti. Kokku oli allkirju 730.

CEMR on Euroopa riikide (mitte ainult Euroopa Liidu riikide) üleriigiliste kohalike ja piirkondlike omavalitsusliitude katusorganisatsioon, kuhu kuulub ka Eesti Linnade ja Valdade Liit. Samuti on CEMR-i liikmed Ukraina Linnade Liit ja Ukraina Regioonide Liit.

Deklaratsiooni järelmeetmena saatsid CEMR-i peasekretär ja president liikmetele 10. märtsil 2022 kirja koos CEMR-i esimese Ukraina-teemalise uudiskirjaga, mis hakkab ilmuma regulaarselt. Uudiskirja eesmärk on suurendada teadlikkust olukorrast Ukraina omavalitsustes, tuua näiteid konkreetsetest meetmetest, mida Euroopa omavalitsused on võtnud oma Ukraina kolleegide toetuseks ning julgustada teisi Euroopa linnu ja piirkondi osutama Ukrainale otsest ja kiiret abi.

CEMR-is loodi Ukraina-teemaline rakkerühm, mille esimene koosolek toimus 18. märtsil 2022. Koosolekul esinesid (lisaks CEMR-i tegevdirektorile) Ukraina Linnade Liidu ja Ukraina Regioonide Liidu esindajad, kes tänasid Euroopa omavalitsusi abi eest ja pöördusid CEMR-i liikmete poole abipalvega.

Kui sõja alguses oli Ukraina omavalitsustele esmatähtis materiaalne abi nagu toiduained, ravimid, hügieenitarbed, siis nüüd palutakse pigem rahalist toetust, et soetada generaatoreid jm vajalikku. Sõja lõppedes palutakse kõikvõimalikku abi erinevate projektidega oma riigi üleschitamisel.

CEMR-i koosolekul rääkisid ka Euroopa riikide üleriigiliste omavalitsusliitude esindajad, kuidas nende liidud on Ukrainat aidanud. Näiteks Soome Kuntaliitto esindaja Laura Parsama ütles, et nemad kogusid kohalike omavalitsustelt 2 miljonit eurot, mille kandsid üle Ukrainale. Suuremad Soome linnad on ka eraldi annetusi teinud, nt Tampere annetas 1,5 miljonit eurot. Leedu üleriigiline omavalitsuste liit annetas Ukraina Linnade Liidule sõja esimesel nädalal 10 000 eurot. Leedu liidu poolt on tehtud ka ettepanek heita Venemaa välja UCLG-ist (Union of Cities and Local Governments), mis on ülemaailmne kohalike omavalitsuste organisatsioon, mille Euroopa sektsiooniks on CEMR.

Toimus arutelu Ukraina Linnade Liidu toetamisest rahaliselt.

OTSUSTATI: Eesti Linnade ja Valdade Liit toetab Ukraina Linnade Liitu 20 000 euroga.

4.2 Pöördumine Vabariigi Valitsuse poole seoses Ukraina põgenikekriisiga

Mihhail Kõlvart tegi ülevaate põgenikekriisiga seoses Tallinnas üleskerkinud probleemidest. On vaja leida lahendusi lähtudes nii operatiivsest olukorrast kui pikaajalisest perspektiivist.

Operatiivselt vajaksid riigi poolt lahendamist/otsustamist küsimused, millised on riigi plaanid sõjapõgenike vastuvõtmisel. Keegi ei vaidle vastu sellele, et inimesi tuleb aidata, kuid millist abi on inimestele võimalik osutada, sõltub abi vajavate inimeste hulgast ja omavalitsuste ressursist kvaliteetse abi tagamiseks.

Kuna Tallinnas muutub olukord sõjapõgenike järjest suureneva arvu tõttu juba kriitiliseks, siis peaks riik konkreetselt ütleva, kui palju inimesi peame vastu võtma. PPA on suunamas inimesi ka teistesse omavalitsustesse, kus on võimalik leida hotellikohti ja operatiivse lahendusena on see arusaadav, kuid sooviks siiski selgust ja pikemat plaani. Põgenike teema puudutab kõiki omavalitsusi. Riik on andnud signaali, et tasub põgenike majutamisel hotellide kulud 30 päeva ulatuses, seejärel oleks edasine omavalitsuste mure. Samuti tekivad probleemid ja suurenevad omavalitsuste kulud lasteaia- ja koolikohtadega seoses, vajalik on juurde palgata spetsialiste põgenikega tegelemiseks jm.

Probleeme on mitmed ja erinevaid, kõike ei oska ette näha, kuid kuna on selge, et põgenikekriis kestab veel pikalt, siis peaksime valitsusele konkreetsed küsimused esitama ja neile ka vastused saama. See aitaks omavalitsustel oma tegevusi ette planeerida.

Toimus arutelu. Koosolekul osalejad tõid välja probleeme, mis erinevates omavalitsustes on tekkinud. Tehti ettepanek koguda KOV-idelt veel teemasid, mis vajaksid lahendamist, seejärel valmistada ette pöördumine Vabariigi Valitsuse poole ja võimaluse korral kohtuda ministritega.

OTSUSTATI: Seoses Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisega kogub büroo Liidu liikmetelt ettepanekuid ja ülevaadet probleemsetest kitsaskohtadest, mis seejärel süstematiseeritakse ja mille põhjal valmistatakse ette kiri esitamiseks Vabariigi Valitsusele.

/allkirjastatud digitaalselt/
Mihhail Kõlvart
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Inga Köster
protokollija